ZARZĄDZENIE Nr 71/2025
Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego
z dnia 26 marca 2025

wprowadzające Instrukcję postępowania z odpadami weterynaryjnymi nie podlegającymi ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz odpadami powstającymi podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO w Uniwersytecie Wrocławskim

Na podstawie art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Wprowadza się *Instrukcję postępowania z odpadami weterynaryjnymi nie podlegającymi ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz odpadami powstającymi podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO w Uniwersytecie Wrocławskim*, zwaną dalej „Instrukcją", stanowiącą Załącznik do niniejszego zarządzenia.
2. W Uniwersytecie Wrocławskim koordynowaniem spraw związanych z odpadami weterynaryjnymi nie podlegającymi ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz odpadami powstającymi podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO zajmuje się Zespół ds. Ochrony Środowiska w Dziale Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 2

Instrukcja została opracowania na podstawie:

1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi;
2) ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego;
3) ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych.

§ 3

Ilekroć w Instrukcji jest mowa o:

1) jednostce organizacyjnej – należy przez to rozumieć wydział, jednostki pozawydziałowe (ogólnouczelniane, międzywydziałowe, międzyuczelniane), w których występują zwłoki zwierząt laboratoryjnych i ich szczątki oraz odpady powstałe podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO;
2) kierowniku jednostki organizacyjnej – należy przez to rozumieć dziekana, kierownika jednostki ogólnouczelnianej, międzywydziałowej lub międzyuczelnianej, w której występują zwłoki zwierząt laboratoryjnych i ich szczątki oraz odpady powstałe podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO;
3) hodowli komórkowej – należy przez to rozumieć hodowlę in vitro komórek pochodzących z organizmów wielokomórkowych;
4) mikroorganizmie – należy przez to rozumieć każdą jednostkę mikrobiologiczną, komórkową lub niekomórkową, w tym wirusy i wiroidy, zdolną do replikacji lub przenoszenia materiału genetycznego, łącznie z hodowlami komórek zwierzęcych i roślinnych;
5) mikroorganizmie genetycznie zmodyfikowanym (GMM) - należy przez to rozumieć mikroorganizm, w którym materiał genetyczny został zmieniony w sposób

niezachodzący w warunkach naturalnych wskutek krzyżowania lub naturalnej rekombinacji;

6) odpadach weterynaryjnych – należy przez to rozumieć odpady powstające w związku z badaniami naukowymi z udziałem zwierząt lub ich szczątków (zwłoki zwierząt laboratoryjnych oraz ich szczątki);
7) organizmie – należy przez to rozumieć każdą jednostkę biologiczną, komórkową lub niekomórkową, zdolną do replikacji lub przenoszenia materiału genetycznego;
8) organizmie genetycznie zmodyfikowanym (GMO) – należy przez to rozumieć organizm inny niż ludzki, w którym materiał genetyczny został zmieniony w sposób niezachodzący w warunkach naturalnych wskutek krzyżowania lub naturalnej rekombinacji;
9) zakładzie inżynierii genetycznej – należy przez to rozumieć pomieszczenia, budynki, laboratoria lub ich zespoły, przystosowane i przeznaczone do dokonywania zamkniętego użycia GMM lub zamkniętego użycia GMO;
10) zamkniętym użyciu GMM – należy przez to rozumieć poddawanie mikroorganizmów modyfikacji genetycznej lub prowadzenie hodowli komórkowej GMM, ich magazynowanie, transport w obrębie zakładu inżynierii genetycznej, niszczenie, usuwanie lub wykorzystywanie w jakikolwiek inny sposób, podczas których są stosowane zabezpieczenia w celu skutecznego ograniczenia kontaktu GMM z ludźmi lub środowiskiem oraz zapewnienia wysokiego poziomu ich ochrony;
11) zamkniętym użyciu GMO - rozumie się przez to poddawanie organizmów modyfikacji genetycznej lub hodowanie kultur GMO, ich magazynowanie, transport w obrębie zakładu inżynierii genetycznej, niszczenie, usuwanie lub wykorzystywanie w jakikolwiek inny sposób, podczas których są stosowane zabezpieczenia w celu skutecznego ograniczenia kontaktu GMO z ludźmi lub środowiskiem oraz zapewnienia wysokiego poziomu ich ochrony.

§ 4

Celem Instrukcji jest określenie zasad i sposobu postępowania z odpadami weterynaryjnymi, w szczególności zwłokami zwierząt laboratoryjnych wraz z ich szczątkami nie podlegającymi ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (i) oraz odpadami powstałymi podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO w Uniwersytecie Wrocławskim od momentu ich powstania do momentu przekazania ich do utylizacji.

§ 5

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w których występują zwłoki zwierząt laboratoryjnych i ich szczątki, odpowiedzialni są za właściwe postępowanie z nimi polegające na:
   1) ich prawidłowym klasyfikowaniu (przyporządkowanie do ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego lub do odpadów) celem określenia właściwego sposobu postępowania,
   2) wyznaczeniu miejsc zbierania zwłok zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków w miejscu ich powstawania,
   3) czasowym magazynowaniu zwłok zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków w wyznaczonym, specjalnym magazynie (np. w zamrażarce).
2. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w których występują odpady powstałe w wyniku zamkniętego użycia GMM lub GMO odpowiedzialni są za prawidłowe postępowanie z nimi polegające na:
   1) ich prawidłowym klasyfikowaniu celem określenia właściwego sposobu postępowania,
   2) wyznaczeniu miejsc zbierania odpadów powstałych podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO w miejscu ich powstawania,
   3) czasowym magazynowaniu (do 30 dni) odpadów powstałych podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO w wyznaczonym, specjalnym magazynie (np. w chłodni).

3. Wyznaczone przez dziekana wydziału/kierownika jednostki pozawydziałowej osoby odpowiedzialnej za właściwe postępowanie ze zwłokami zwierząt laboratoryjnych i ich szczątkami oraz odpadami powstałymi podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO zobowiązane są do przeszkolenia wszystkich osób z procedur postępowania z w/w odpadem zgodnie z zasadami bezpieczeństwa (zabezpieczenie odpadu w trakcie transportu do tymczasowego miejsca magazynowania, odpowiednie oznaczenie pojemnika lub worka „MATERIAŁ KAT. I").

§ 6

1. Każdy pracownik jednostki organizacyjnej mający kontakt ze zwłokami zwierząt laboratoryjnych i ich szczątkami oraz odpadami powstałymi podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO zobowiązany jest do postępowania zgodnie z Instrukcją.
2. Każdy pracownik zobowiązany jest do zgłaszania potrzeby wywozu zwłok zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków oraz odpadów powstałych podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO pracownikowi wyznaczonemu, w trybie zarządzenia w sprawie wprowadzenia Instrukcji gospodarowania w Uniwersytecie Wrocławskim odpadami innymi niż komunalne.

§ 7

Nadzór nad wykonaniem niniejszego zarządzenia powierza się Dyrektorowi Generalnemu.

§ 8

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

prof. dr hab. Robert Olkiewicz
R E K T O R

Załącznik
do zarządzenia Nr 71/2025
z dnia 26 marca 2025 r.

Instrukcja postępowania z odpadami weterynaryjnymi nie podlegającymi ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz odpadami powstałymi podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO w Uniwersytecie Wrocławskim

§ 1

Instrukcja określa zasady i sposoby postępowania w Uniwersytecie Wrocławskim:

1) ze zwłokami zwierząt laboratoryjnych i ich szczątkami (odpad weterynaryjny kategorii I);
2) odpadami powstałymi podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO (w tym odpadami medycznymi i weterynaryjnymi kategorii I i kategorii II)

od momentu ich powstania do momentu przekazania do utylizacji.

§ 2

Procedury postępowania z odpadem niebezpiecznym, jakim są zwłoki zwierząt laboratoryjnych, nie podlegają ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, określa je rozporządzenie (WE) Nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych.

§ 3

Odpad weterynaryjny kategorii I (zwłoki zwierząt laboratoryjnych oraz ich szczątki) **nie podlega** ustawie o odpadach z 14 grudnia 2012 r., jednakże ze zwłokami zwierząt laboratoryjnych oraz ich szczątkami należy postępować jak z materiałem potencjalnie niebezpiecznym lub materiałem zakaźnym.

§ 4

Powstały w wyniku użycia organizmów genetycznie zmodyfikowanych kategorii I (działanie niepowodujące zagrożeń) oraz mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych kategorii I i II (kat. I - działania niepowodujące zagrożeń lub powodujące znikome zagrożenia; kat. II - działania powodujące niewielkie zagrożenia) odpad medyczny i weterynaryjny **podlega** ustawie o odpadach z 14 grudnia 2012 r., a wytworzonym odpadom przypisane są konkretne kody odpadów:

- 18 01 – odpady medyczne
- 18 02 – odpady weterynaryjne.

§ 5

1. Tryb postępowania ze zwłokami zwierząt laboratoryjnych i ich szczątkami oraz odpadami powstałymi podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO określa Załącznik Nr 1 do Instrukcji.
2. Wzór wewnętrznej karty przekazania odpadów zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków określa Załącznik Nr 2 do Instrukcji.

Załącznik Nr 1
do Instrukcji

Tryb postępowania:

1) ze zwłokami zwierząt laboratoryjnych i ich szczątkami

- Wszystkie niżej wymienione czynności należy wykonywać w odzieży ochronnej.
- Zwłoki należy jak najszybciej zabezpieczyć (włożyć do worków foliowych koloru czerwonego jednorazowego użytku odpornych na przemoknięcie).
- Należy zwracać uwagę na to, aby nie zanieczyszczać zewnętrznej powierzchni worków.
- Worki należy szczelnie zawiązać i umieścić w pojemniku transportowym lub drugim worku w celu przeniesienia odpadu do miejsca czasowego przechowywania.
- Po odbyciu transportu pojemnik transportowy powinien być umyty i zdezynfekowany.
- Transport wewnętrzny zwłok zwierząt do pomieszczenia magazynowania/odbioru powinien odbywać się w sposób gwarantujący bezpieczeństwo personelu i osób postronnych.
- Pojemniki lub worki z odpadami należy umieścić w zamrażarce z napisem „MATERIAŁ KATEGORII I" i uzupełnić wewnętrzną kartę przekazania odpadów (Załącznik Nr 2 do Instrukcji).
- Zamrażarka, w której przechowywane są w/w odpady powinna zostać zabezpieczona przez dostępem osób nieupoważnionych i musi być przeznaczona wyłącznie do czasowego magazynowania zwłok zwierząt laboratoryjnych.
- W przypadku zapełnienia zamrażarki należy zgłosić ten fakt w celu podjęcia procedury przekazania zgromadzonego odpadu do utylizacji.

2) z odpadami powstałymi podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO (odpadami medycznymi i weterynaryjnymi pochodzącymi z organizmów i mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych).

- Wszystkie niżej wymienione czynności należy wykonywać w odzieży ochronnej.
- Praca z organizmami i mikroorganizmami genetycznie zmodyfikowanymi powinna odbywać się w miejscach wyznaczonych i w odzieży ochronnej – NALEŻY TEGO BEZWZGLĘDNIE PRZESTRZEGAĆ.
- Odpady powstałe podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO bezpośrednio po wytworzeniu należy niezwłocznie umieścić w worku jednorazowym koloru czerwonego lub przeznaczonym do tego celu pojemniku i zabezpieczyć przez wydostaniem się.
- Należy zwracać uwagę na to, aby nie zanieczyszczać zewnętrznej powierzchni worków.
- Worki należy szczelnie zawiązać i umieścić w pojemniku transportowym lub drugim worku w celu przeniesienia odpadu do miejsca czasowego przechowywania.
- Po odbyciu transportu pojemnik transportowy powinien być umyty i zdezynfekowany.
- Odpady powstałe podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO są czasowo przechowywane w chłodni zabierane w trybie ustalonym harmonogramem przez odpowiednią firmę – dokumentem potwierdzającym przekazanie i utylizację odpadu jest Karta Przekazania Odpadu generowana w ogólnopolskim systemie rejestracji odpadów BDO przez osoby wyznaczone.
- Chłodnia, w której przechowywane są w/w odpady powinna zostać zabezpieczona przez dostępem osób nieupoważnionych i musi być przeznaczona wyłącznie do czasowego magazynowania odpadów powstałych podczas zamkniętego użycia GMM lub GMO.

Załącznik Nr 2
do Instrukcji

…….
(nazwa jednostki organizacyjnej UWr)

Wewnętrzna karta przekazania odpadów zwierząt laboratoryjnych i ich szczątków

Lp.	Imię i nazwisko osoby przekazującej odpad	Waga [kg]	Podpis osoby przekazującej
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			

……..
(data i czytelny podpis oraz pieczątka kierownika jednostki organizacyjnej)